

Бізнес-процеси в умовах цифрової трансформації

Віта Андрєєва

*к.е.н, доцент, доцент кафедри економіки та фінансів,
ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, Україна,
e-mail: AndriievaVA@krok.edu.ua,
ORCID:0000-0002-6357-3063*

Віктор Гуменюк

*магістрант кафедри економіки та фінансів,
ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, Україна,
e-mail: HumeniukVM@krok.edu.ua*

Наразі у глобальному середовищі динамічно створюється новий економічний порядок – інформаційний. Відбувається оцифрування бізнес-процесів та впровадження цифрових інструментів по всіх напрямках економічної діяльності. Висуваються нові вимоги до конкурентних переваг підприємств та результативних підходів їх роботи та управління. Актуалізація аспектів, пов'язаних з управлінням підприємствами в умовах цифровізації, набуває надважливого значення. Зараз керівництву важливо забезпечити діяльність своїх компаній беручи до уваги особливості трансформації в напрямку цифрової економіки, передбачати можливі супутні проблеми та опрацювати сценарії зменшення негативних наслідків та посилення позитивних результатів від їх діяльності [1].

Аналіз впливу нових цифрових технологій на бізнес-процеси необхідний не лише для теоретичних наукових дискусій, а й, що важливіше, для практичного впровадження. Результати цього дослідження можуть сприяти появі нових управлінських структур, які відповідатимуть сучасним потребам ринку. Розгляд конкретних ситуацій, наприклад, цифрових трансформацій Starbucks чи Amazon, буде корисним для розуміння певних практик і підходів, які можна легко застосувати в інших галузях [2].

Управління бізнес-процесами відіграє важливу роль у функціонуванні компаній в сучасному бізнес середовищі та їх можливість адаптуватися до ринкових змін. Мета ж цифрової трансформації полягає в тому, щоб допомогти підприємствам конкурувати на ринку та ефективно пристосовуватись до змін. BPM (business process management) дає можливість здійснювати бізнес-діяльність більш динамічно, адаптуючись до змін в ринковому середовищі і підлаштовуючись під процеси цифрової трансформації і відповідно до впровадження діджитал технологій [3].

Застосування штучного інтелекту (AI), великих даних та Інтернету речей (IoT) відкриває нові можливості для підвищення ефективності та продуктивності бізнес-процесів. Цифрова трансформація стає важливим інструментом для зміцнення конкурентоспроможності. Тому дослідження впливу цих технологій на процеси планування, організацію, мотивацію та контроль є важливою місією для бізнесу.

Цифрова трансформація охоплює не лише основні процеси менеджменту, але й зміну самої бізнес-моделі та культури взаємодії з працівниками і клієнтами. Такі інновації можуть забезпечити компаніям стратегічні переваги та прискорити реакцію на зміни ринку. Аналіз за допомогою штучного інтелекту та великих даних дозволяє формувати більш точні гіпотези для впровадження інноваційних продуктів та послуг. Дослідження міжнародного менеджменту великих успішних компаній через призму цифрової трансформації дає змогу оцінити ефективність та основні методи її застосування. Цей аналіз матиме значення для різних сфер діяльності та сприятиме генерації ідей для вирішення суспільних проблем та задоволення їхніх потреб [4].

Цифрова економіка, котра, в тому числі, трансформує систему управлінського обліку, являє собою мережеву систему економічних відносин, яка заснована на швидкій взаємодії інформаційних каналів за допомогою Інтернету. При цьому інтенсивне зростання циклів інноваційних технологій, поширення спеціалізованих цифрових додатків і впровадження їх у всі без винятку бізнес-процеси підприємства, сприяє максимально швидкому та ефективному підключенню до єдиної системи усіх учасників процесу виробництва та реалізації продукції. Таким чином, суб'єкти господарювання, які запроваджують цифрові технології у власну діяльність, отримують відчутну конкурентну перевагу, що сприяє загальному зростанню ефективності їх господарської діяльності. Що стосується конкретного впливу на систему управлінського обліку в процесі цифрової трансформації систем управління підприємствами, то в даному аспекті необхідне забезпечення сумісності та стандартизації цифрових програмних рішень з діючими стандартами бухгалтерського обліку й фінансової звітності на усіх рівнях. Даний процес на практиці значно ускладнюється тим фактом, що цифрові програмні рішення для бізнес-процесів передбачають необхідність трансформації соціальної поведінки їх користувачів відповідно до моделей, вибудованих у новітніх Інтернет-технологіях [5].

На новому етапі розвитку цифрових технологій основними ризиками стають збільшення кількості та складності взаємозв'язків між компаніями, соціальними системами, платформами та людьми. Це призводить до зростання обсягів даних та транзакцій, що, у свою чергу, ускладнює інтеграцію соціально-економічних можливостей, наслідки яких ще належить повністю оцінити. Ця складність вимагає нових компетенцій і навичок від суспільства, що підвищує значення формування відповідних освітніх програм, адаптованих до глобальних змін.

Водночас виникають нові загрози, такі як скорочення традиційних ринків, заміщення професій автоматизованими системами, зростання кіберзлочинності та зниження захищеності прав у цифровому просторі. Для вирішення цих проблем важливе правове регулювання цифрової економіки [6].

Ключові слова: бізнес-процеси; цифрова економіка; цифрова трансформація.

Список використаних джерел

1. Клевцевич, Н. А. (2024). Сучасні підходи до управління бізнес-процесами реального сектору економіки в умовах цифрових трансформацій.
2. Лапін, А. В., Грінчук, І. О., & Терещук, В. І. (2024). Вплив діджиталізації на бізнес-процеси та управління діяльністю підприємств. *Здобутки економіки: перспективи та інновації*, (11).
3. Салабай, В. О., & Кравченко, М. О. (2023). Управління бізнес-процесами підприємств в умовах цифрової трансформації бізнесу. *Бізнес, інновації, менеджмент: проблеми та перспективи*, 64-65.
4. Лобунець, Т. В., Ямполь, Ю. В., & Журавльова, І. В. (2024). Інновації та цифрова трансформація у міжнародному менеджменті: вплив технологій на бізнес-процеси великих корпорацій. *Актуальні питання економічних наук*, (2).
5. Шматковська, Т. О., & Дзямулич, М. І. (2022). Стратегічний управлінський облік в умовах цифрової економіки. *Галицький економічний вісник*, 74(1), 61-67.
6. Коваль, О. В., & Лишак, О. М. (2024). Характеристика цифрової трансформації економіки в умовах глобальних викликів. *Економіка та суспільство*. 2024. № 66. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-66-72> URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/v>.